

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Veaceslav Ozimoc,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Veaceslav Ozimoc împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Oleg Ungureanu, cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-1602/23
nr. PIGD 2-20157223-01-2ra-16012024)*

Aprecierea eronată a temeiurilor Legii nr. 87/2011 ce nasc obligația statului de a repara prejudiciul material, sub forma compensa cheltuielile pentru închirierea spațiului locativ, cauzat prin neexecutarea unei hotărâri judecătorești irevocabile.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. – S. Suvac
Curtea de Apel Chișinău, jud. – A. Panov, V. Mihaila, A. Bostan

24 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Veaceslav Ozimoc,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 decembrie 2020, Veaceslav Ozimoc și reprezentantul acestuia, avocatul stagiar Iurie Zaica, au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Oleg Ungureanu, cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată (vol. I, f.d. 2-14, 40).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată au invocat că, prin hotărârea din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău a fost obligat Consiliul municipal Chișinău să îi acorde lui și membrilor familiei sale spațiu locativ conform prevederilor art. 35 din Legea cu privire la poliție nr. 416 din 18 decembrie 1990 și normelor prevăzute de art. 42 din Codul cu privire la locuințe.

3. În baza acestei hotărâri, la 11 mai 2009, a fost eliberat titlul executoriu nr. 3-1152/2009, în temeiul căruia, la 19 iunie 2009, executorul judecătoresc Oleg Ungureanu a inițiat procedura de executare.

4. Reclamantul a menționat că, deși executorul judecătoresc a transmis Primăriei municipiului Chișinău încheieri și demersuri prin care a solicitat executarea hotărârii din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău, aceasta a rămas neexecutată, cauzându-i prejudicii materiale și morale.

5. Reclamantul a evocat că anterior, la 23 august 2019, a depus o altă cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău și repararea prejudiciului moral în sumă de 50 000 MDL. Iar, prin hotărârea din 22 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, irevocabilă la 24 iunie 2020, s-a constatat faptul încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și s-a încasat din

contul bugetului de stat în beneficiul său suma de 15 000 MDL cu titlu de reparare a prejudiciului moral.

6. La fel, reclamantul a indicat că, până la depunerea prezentei cereri de chemare în judecată, hotărârea nr. 3-1152/2009 din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău nu a fost executată de mai bine de 139 de luni, perioadă care nu poate fi considerată ca rezonabilă. Or, unicul motiv invocat pentru neexecutarea îndelungată îl constituie lipsa unui spațiu locativ disponibil și a mijloacelor financiare necesare. Însă, în opinia sa, motivul invocat de Consiliul și Primăria municipiului Chișinău sunt inacceptabile într-un stat de drept, fiind contrar jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

7. Veaceslav Ozimoc a subliniat că, din motivul neexecutării hotărârii judecătorești, prin care autoritatea publică locală a fost obligată să-i acorde lui și membrilor familiei sale spațiu locativ, au fost nevoiți să-l închirieze. Astfel, anual încheiau contracte de locațiune a spațiului locativ, inițial a apartamentului XXX, iar ulterior a casei din str. YYY, suportând lunar plata chiriei aferente acestora.

8. Reclamantul a susținut că prejudiciul material suportat se apreciază în baza cheltuielilor efectuate pentru asigurarea unui spațiu locativ pentru familia sa, în contextul neexecutării hotărârii judecătorești din 11 mai 2009. În acest scop, au fost încheiate mai multe contracte de locațiune, în temeiul cărora a achitat sumele aferente, după cum urmează:

- contractul de locațiune din 20 martie 2014 și recipisa pentru suma de 24 000 MDL pentru perioada de 12 luni;
- contractul de locațiune din 20 martie 2015 și recipisa pentru suma de 18 530 MDL pentru perioada de 9 luni și 8 zile;
- contractul de locațiune din 28 decembrie 2015 și recipisa pentru suma de 24 000 MDL pentru perioada de 12 luni;
- contractul de locațiune din 28 decembrie 2016 și recipisa pentru suma de 24 000 MDL pentru perioada de 12 luni;
- contractul de locațiune din 28 decembrie 2017 și recipisa pentru suma de 22 260 MDL pentru perioada de 11 luni și 4 zile;
- contractul de locațiune din 01 decembrie 2018 în sumă de totală de 32 000 MDL pentru perioada de 16 luni;
- contractul de locațiune din 20 martie 2020 în sumă de 4 000 MDL pentru perioada de 2 luni;
- acordul adițional din 20 mai 2020 la contractul de locațiune din 20 martie 2020 în sumă de 12 000 MDL pentru perioada de 6 luni.

9. Astfel, reclamantul a invocat că, începând cu data de 11 iulie 2014, a suportat un prejudiciu material în sumă totală de 154 790 MDL pentru 77 de luni.

10. Deopotrivă, reclamantul a invocat că, prin neexecutarea hotărârii nr. 3-1152/2009 din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău pe o perioadă atât de îndelungată, i-a fost cauzat un prejudiciu moral, manifestat prin suferințe psihologice și disconfortul suportat pe parcursul perioadei îndelungate de neexecutare a hotărârii judecătorești.

11. În opinia reclamantului, suma de 17 000 MDL este o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral cauzat prin neexecutarea hotărârii judecătorești, determinat în baza unui calcul orientativ de 600 MDL pe lună, timp de 12 luni, și câte 300 EUR pentru fiecare perioadă suplimentară de 6 luni de întârziere.

12. Reclamantul Veaceslav Ozimoc a solicitat prin cererea de chemare în judecată constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii nr. 3-1152/2009 din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău, pentru perioada 22 iulie 2019 – 11 decembrie 2020, repararea prejudiciului material în sumă de 154 790 MDL și a prejudiciului moral în mărime de 17 000 MDL, precum și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 8 000 MDL.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

13. Prin hotărârea din 17 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Ozimoc.

13.1.S-a constatat faptul încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii nr. 3- 1152/2009 din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău.

13.2.S-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Veaceslav Ozimoc prejudiciul material cauzat în sumă de 154 790 MDL, pentru neexecutarea hotărârii nr. 3-1152/2009 din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău, pentru perioada 11 iulie 2014 – 11 decembrie 2020, prejudiciul moral în sumă de 3 000 MDL și cheltuielile de judecată pentru asistență juridică în sumă de 3 000 MDL, în total 160 790 MDL.

13.3.În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată (vol. I, f.d. 100, 108-118).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

14. La 13 iulie 2021, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, reprezentat de Daniel Pantea, a depus cerere de apel nemotivată, iar la 14 ianuarie 2022 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 17 iunie 2021 a Judecătoriei

Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii (vol. I, f.d. 106, 120-126).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

15. Prin decizia din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, s-a casat integral hotărârea din 17 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care s-a respins acțiunea depusă de Veaceslav Ozimoc, ca neîntemeiată (vol. I, f.d. 153-163).

POZIȚIA INSTANȚEI DE RECURS

16. Prin decizia din 22 februarie 2023 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Veaceslav Ozimoc, s-a casat integral decizia din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău și s-a trimis cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată (vol. I, f.d. 202-211).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL DUPĂ REJUDECARE

17. Prin decizia din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, s-a casat integral hotărârea din 17 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care s-a respins acțiunea depusă de Veaceslav Ozimoc, ca neîntemeiată (vol. I, f.d. 232, 233-242).

17.1. În consolidarea soluției, instanța de apel a reținut că, dreptul de a beneficia de indemnizația pentru închirierea spațiului locativ persistă atâta timp cât persoana este angajată în calitate de funcționar public cu statut special, iar odată cu încetarea raporturilor de muncă nu mai dispunea de dreptul de a beneficia de spațiu locativ de serviciu (social) și, respectiv, plata indemnizației de locațiune. La fel, precum nu putea cere executarea hotărârii judecătorești, deoarece aceasta obliga administrația publică locală să-i acorde, în folosință, spațiu locativ social în virtutea funcției deținute și obligației instituite prin Legea existentă la data emiterii hotărârii judecătorești.

17.2. La caz, instanța de apel a constatat că, în perioada 01 decembrie 2018 – 28 septembrie 2020, Veaceslav Ozimoc a beneficiat de indemnizația pentru închirierea spațiului locativ în mărime de 36 333,33 MDL.

17.3. Totodată, începând cu 24 septembrie 2020, reclamantul Veaceslav Ozimoc a încetat raporturile de serviciu în organele poliției. Respectiv, la data depunerii prezentei acțiuni – 14 decembrie 2020, reclamantul nu mai era angajat al Inspectoratului General al Poliției, nu era în relații de muncă cu angajatorul din 29 septembrie 2020, nu mai era în drept a pretinde neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău și nu mai poate invoca încălcarea căruiva drept legitim.

17.4. Cu referire la pretenția încasării sumei de 154 790 MDL cu titlu de prejudiciu material, instanța de apel a apreciat critic contractele de locațiune și recipisele pentru anii 2014, 2015, 2016, 2017 și 2018, din motiv că reclamantul nu a probat executarea *de facto* a contractelor. Prin urmare, reclamantul nu a demonstrat că i-a fost cauzat real prejudiciul material.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

18. La 09 noiembrie 2023, Veaceslav Ozimoc a declarat recurs împotriva deciziei din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei recurate și menținerea hotărârii din 17 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, (vol. II, f.d. 1-14).

ARGUMENTELE RECURSULUI

19. În motivarea recursului, Veaceslav Ozimoc, în esență, a invocat că instanța de apel a apreciat arbitrar probele, a dat o interpretare eronată circumstanțelor cauzei și probelor administrate în dosar, nu s-a pronunțat în mod concret asupra argumentelor prezentate în cererea de apel motivată, iar în consecință greșit a ajuns la concluzia că acțiunea este neîntemeiată și a casat hotărârea primei instanțe.

20. Recurentul a menționat că, erorile comise de instanța de apel au determinat încălcarea drepturilor și libertăților sale fundamentale, în special a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

21. În opinia reclamantului, instanța de apel a ignorat faptul că autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești și, în general, statul Republica Moldova, nu a întreprins toate măsurile necesare și adecvate pentru punerea în executare a hotărârii judecătorești irevocabile. Ca urmare, el nu a putut beneficia efectiv de succesul obținut în cadrul litigiului privind asigurarea lui și a familiei sale cu un spațiu locativ, conform prevederilor legale în vigoare. Această situație evidențiază în mod incontestabil că hotărârea pronunțată în favoarea lui Veaceslav Ozimoc a rămas neexecutată pentru o perioadă de 157 de luni.

22. Recurentul a considerat că instanța de apel a încălcat în mod repetat dreptul său la un proces echitabil și dreptul la protecția proprietății. În acest sens, recurentul a susținut că aceste încălcări ale drepturilor sale au început la data de 11 iulie 2014 și au continuat până la încetarea raporturilor de muncă.

23. La fel, instanța de apel eronat a concluzionat că, la data depunerii prezentei acțiuni, 14 decembrie 2020, Veaceslav Ozimoc nu mai era angajat al Inspectoratului General al Poliției și nu se mai afla în raporturi de muncă cu angajatorul din 29 septembrie 2020, motiv pentru care nu avea dreptul să pretindă neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău. Or, instanța de apel face o confuzie inadmisibilă între termenul general în cadrul căruia o persoană poate să-și apere drepturile prin acțiune în instanță și perioada efectivă în care a avut loc încălcarea dreptului său, care, în speță, reprezintă perioada în care el s-a aflat în raporturi de muncă și care a determinat dreptul său de a beneficia de spațiu locativ de serviciu.

24. Totodată, recurentul a invocat că este neîntemeiată concluzia instanței de apel referitoare la neîncasarea prejudiciului material, pe motiv că executarea *de facto* a contractelor de locațiune nu a fost probată. Or, el a prezentat înscrisuri probatorii care confirmă închirierea locuinței în perioada în care urma să beneficieze de locuință de serviciu.

ASPECTE DE PROCEDURĂ

25. La 13 februarie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului și intervenienților accesorii copia recursului declarat de Veaceslav Ozimoc, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat posibilitatea de a depune referințe asupra problemelor ridicate în recurs, pentru a asigura respectarea principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi a părților, precum egalității în arme (f.d. 47, vol. II). Însă, până la data stabilită pentru examinarea recursului, intimatul și intervenienții accesorii nu au făcut uz de dreptul lor procedural de a depune referințe.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

26. Art. 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la momentul pronunțării deciziei recurate):

„(1) Pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel.”

27. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la momentul pronunțării deciziei recurate):

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

28. Art. 440 alin. (3) din Codul de procedură civilă (în redacția actuală):

„Dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.”

29. Art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în redacția depunerii cererii de recurs):

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale..”

30. Art. 442 din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432. Instanța invocă, din oficiu, neîntemeierea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.

(2) În recurs nu pot fi administrate noi probe, cu excepția celor care dovedesc cheltuielile de judecată și despăgubirile menționate la art. 372 alin. (3). Aprecierea probelor dată de prima instanță și de instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeinic art. 432 alin. (1) lit. e) sau în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului, prevederile art. 372 se aplică în mod corespunzător.

(3) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs”

31. Art. 444 din Codul de procedură civilă (în redacția actuală):

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art. 432 alin. (1) lit. e). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”

32. Art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.”

33. Art. 373 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la momentul judecării cauzei în apel):

„(1) Instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

(2) În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.”

34. Art. 12 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța judecătorească soluționează cauzele civile în temeiul Constituției Republicii Moldova, al tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, al hotărârilor și deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului, al hotărârilor Curții Constituționale, al legilor organice și ordinare, al hotărârilor Parlamentului, al decretelor Președintelui Republicii Moldova, al hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, al actelor normative ale ministerelor, ale altor autorități administrative centrale și ale autorităților administrației publice locale. În cazurile prevăzute de lege, instanța aplică uzanțele dacă acestea nu contravin ordinii publice și bunelor moravuri.”

35. Art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.”

36. Art. 120 din Constituția Republicii Moldova:

„Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.”

37. Art. 2 din Legea alin. (1)-(4), (6) și (7) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011:

„(1) Orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

(2) Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii

judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant).

(3) Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare.

(4) Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuții de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară de către stat. Reparația prejudiciului se face de la bugetul de stat.

(6) Mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant.

(7) Organul care reprezintă statul în instanță de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.”

38. Art. 4 alin. (1)-(3) și (5) din Legea nr. 87/2011:

„(1) Sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și suportarea costurilor și cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

(2) Instanța de judecată care examinează în fond cauza, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești prezintă Ministerului Justiției un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil și, după caz, dosarul sau o copie de pe dosar.

(3) Raportul privind modul de respectare a termenului rezonabil se prezintă în scris și va conține: numele și prenumele judecătorului, ale reprezentantului autorității implicate în proces, ale executorului judecătoresc sau ale reprezentantului autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești; date despre acțiunile procesuale întreprinse, termenele de realizare și motivarea acestora; date despre acțiunile procesuale întreprinse în vederea accelerării procedurii de judecare, după caz; alte date relevante privind respectarea termenului rezonabil.

(5) Categoriile de litigii menționate se examinează în instanță de judecată în conformitate cu normele legislației procesuale civile, ținându-se cont de particularitățile prevăzute de prezenta lege.”

39. Art. 63 alin. (2) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012:

„Dacă polițistul și soția/soțul acestuia nu dețin în proprietate locuință în localitatea unde activează, polițistul are dreptul la spațiu locativ de serviciu pentru perioada de activitate în localitatea respectivă, care se repartizează în limita disponibilului, în modul stabilit de ministrul afacerilor interne.”

40. Art. 46 alin. (1)-(4) din Legea privind funcționarul public cu statut Special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016:

„(1) Ministerul Afacerilor Interne își creează fondul locativ de serviciu în modul stabilit de Guvern.

(2) Dacă funcționarul public cu statut special și soția/soțul acestuia nu dețin în proprietate o locuință în localitatea în care activează, acesta are dreptul la spațiu locativ de serviciu pentru perioada de activitate în localitatea respectivă.

(3) Spațiul locativ se repartizează în limita disponibilului, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne.

(4) În cazul în care funcționarului public cu statut special nu i se poate oferi o locuință corespunzătoare, acesta va primi o indemnizație pentru închirierea locuinței în mărimea și modul stabilite de Guvern.”

41. Pct. 1 din Regulamentul cu privire la modul de achitare a indemnizației pentru închirierea spațiului locativ funcționarilor publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 646 din 10 iulie 2018:

„Prezentul Regulament are drept scop stabilirea modalității de compensare a cheltuielilor pentru închirierea spațiului locativ de către funcționarii publici cu statut special angajați în Ministerul Afacerilor Interne pe perioada de îndeplinire a serviciului.”

42. Pct. 11 din Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 646/2018:

„Funcționarilor publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și autorităților administrative și instituțiilor din subordinea acestuia care, împreună cu membrii familiei lor, nu dețin în proprietate o locuință sau nu beneficiază de spațiu locativ de serviciu (inclusiv cămin), sau dețin în proprietate o locuință situată în afara razei de 30 km de la locul de muncă, beneficiază de o indemnizație lunară pentru închirierea spațiului locativ în cuantumul prevăzut de contractul de închiriere (locațiune), dar care nu depășește valoarea de referință pentru calcularea salariilor angajaților din sectorul bugetar, pentru anul în curs. Valoarea de referință menționată se stabilește anual în legea bugetului de stat.”

43. Art. 2036 alin. (1)-(5) din Codul civil:

(1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

(2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

(3) Reparația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege.

(4) Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacție echitabilă persoanei vătămate doar când aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat și persoana vătămată astfel va putea obține o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit.

(5) Dreptul la despăgubire pentru atingerile aduse drepturilor personale nepatrimoniale poate fi cesionat numai în cazul în care a fost stabilit printr-o tranzacție sau printr-o hotărâre judecătorească definitivă.”

44. Art. 2037 alin. (1)-(3) din Codul civil:

„(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.”

45. Art. 70 alin. (1) din Codul de executare:

„(1) Documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în cazul în care nu este indicat, într-un termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea procedurii de executare, comportamentul participanților la procedura de executare, interesul creditorului și conduita executorului judecătoresc.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

46. Referitor la termenul de declarare a recursurilor, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, potrivit extrasului din poșta electronică Zimbra, cu adresa de e-mail „mihaela.pirvu@justice.md”, copia deciziei integrale a instanței de apel a fost notificată reprezentantului recurentului în mod electronic în data de 15 septembrie 2023 (vol. I, f.d. 243). Astfel, se consideră că, în speță, a fost respectat termenul prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 09 noiembrie 2023 (vol. II, f.d. 1).

47. Studiind materialele dosarului, verificând legalitatea actului de dispoziție contestat în limitele controlului judiciar, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea litigiului dedus judecării, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea prejudiciului material, cu emiterea unei hotărâri noi în partea casată.

48. Având în vedere că, în sistemul legislației procesuale, instanța de judecată este obligată să soluționeze procesul limitându-se la obiectul acestuia în sensul formulat prin acțiune, subsecvent, instanța de recurs se află în situația de a verifica dacă la caz a fost îndeplinită condiția unei examinări efective și a oferit un răspuns specific și explicit mijloacelor hotărâtoare pentru rezultatul procesului, a examinat toate pretențiile și argumentele înaintate.

49. Curtea Europeană a reiterat că efectul articolului 6 § 1 este, inter alia, de a impune unei instanțe obligația de a efectua o examinare adecvată a argumentelor și probelor aduse de către părți (a se vedea *Perez v. France* [GC], nr. 47287/99, § 80, ECHR 2004-1). O parte indispensabilă a acestei obligații a instanțelor judecătorești este datoria lor de a-și motiva hotărârile (a se vedea, printre altele, *Hirvisaari v. Finland*, nr. 49684/99, § 30, 27 septembrie 2001).

50. Inițial, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că pentru a verifica legalitatea deciziei contestate, fără a administra noi dovezi, va recurge la recapitularea esenței litigiului dedus judecării.

51. Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, în perioada 12 noiembrie 2001 – 29 septembrie 2020, Veaceslav Ozimoc a activat în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne.

52. Prin hotărârea din 11 mai 2009, Curtea de Apel Chișinău a obligat Consiliul municipal Chișinău să-i acorde lui Veaceslav Ozimoc și membrilor familiei sale un spațiu locativ, conform prevederilor art. 35 din Legea cu privire la poliție nr. 416 din 18 decembrie 1990 și normelor prevăzute la art. 42 din Codul cu privire la locuințe (vol. I, f.d. 16-18).

53. Conform răspunsului nr. 026-12-915/2009 din 3 septembrie 2020 al executorului judecătoresc Oleg Ungureanu, din cadrul Oficiului de Executare Centru, la 17 iunie 2009 a parvenit spre executare documentul executoriu nr. 3-

1152/2009 din 11 mai 2009 emis de Curtea de Apel Chișinău, iar la 19 iunie 2009 a fost inițiată procedura de executare.

54. Astfel, executorul judecătoresc a transmis către Primăria municipiului Chișinău mai multe încheieri și demersuri, prin care a solicitat executarea hotărârii instanței de judecată. Cu toate acestea, hotărârea nu a fost executată

55. La 25 aprilie 2014, Veaceslav Ozimoc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii, solicitând constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea prejudiciului material și moral în sumă de 120 000 MDL. Totodată a solicitat reclamantul încasarea din bugetul de stat a prejudiciului material, care constă din cheltuielile pentru chiria imobilului.

56. Prin hotărârea din 11 iulie 2014 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, menținută prin decizia din 04 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău și devenită irevocabilă în baza încheierii din 18 ianuarie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost admisă parțial acțiunea lui Veaceslav Ozimoc, fiind constatată încălcarea dreptului acestuia la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și s-a încasat din bugetul de stat în beneficiul acestuia suma de 10 000 MDL cu titlu de reparare a prejudiciului moral pentru perioada de neexecutare mai 2009 – 11 iulie 2014. Totodată, a fost respinsă pretenția privind încasarea prejudiciului material în sumă de 57 600 MDL, ca fiind neîntemeiată.

57. La data de 23 august 2018, Veaceslav Ozimoc a depus o altă cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău și executorul judecătoresc Oleg Ungureanu, solicitând constatarea faptului încălcării dreptului reclamantului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea din contul bugetului de stat în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei, cauzat ca rezultat al încălcării dreptului.

58. Prin hotărârea din 22 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, menținută prin decizia din 22 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și devenită irevocabilă în baza încheierii din 24 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție, cererea de chemare în judecată formulată de Veaceslav Ozimoc a fost admisă parțial, fiind constatată încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasat din bugetul de stat în beneficiul lui suma de 15 000 MDL cu titlu de reparare a prejudiciului moral în pentru perioada de neexecutare 11 iulie 2014 – 22 iulie 2019. În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate (vol. I, f.d. 19).

59. La fel, din materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, între Sofia Pașa, în calitate de locator și Veaceslav Ozimoc, în calitate de locatar, au fost încheiate contracte de locațiune, însoțite de recipise care atestă transmiterea în posesie și folosință temporară a apartamentului nr. XXX (vol. I, f.d. 27-31, 35-39).

60. Astfel, prin contractul de locațiune din 20 martie 2014, locuința a fost închiriată pentru perioada 20 martie 2014 – 19 martie 2015, cu plata unei chirii lunare de 2 000 MDL, în total 24 000 MDL.

61. Prin contractul de locațiune din 20 martie 2015, aceeași locuință a fost închiriată pentru perioada 20 martie 2015 – 28 decembrie 2015, cu plata unei chirii lunare de 2 000 MDL, în total 18 530 MDL.

62. Prin contractul de locațiune din 28 decembrie 2015, locuința a fost închiriată pentru perioada 28 decembrie 2015 – 28 decembrie 2016, cu plata unei chirii lunare de 2 000 MDL, în total 24 000 MDL.

63. Prin contractul de locațiune din 28 decembrie 2016, locuința a fost închiriată pentru perioada 28 decembrie 2016 – 28 decembrie 2017, cu plata unei chirii lunare de 2 000 MDL, în total 24 000 MDL.

64. Prin contractul de locațiune din 28 decembrie 2017, locuința a fost închiriată pentru perioada 28 decembrie 2017 – 01 decembrie 2018, cu plata unei chirii lunare de 2 000 MDL, în total 22 260 MDL.

65. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, între Elena Casapu, în calitate de locator și Veaceslav Ozimoc, în calitate de locatar, au fost încheiate contracte de locațiune care atestă transmiterea în posesie și folosință temporară a imobilului nr. YYY (vol. I, f.d. 32-34).

66. Așa, prin contractul de locațiune din 01 decembrie 2018, locuința nominalizată a fost închiriată pentru perioada 01 decembrie 2018 – 01 aprilie 2020, cu plata unei chirii lunare de 2 000 MDL, în total 32 000 MDL.

67. Prin contractul de locațiune din 20 martie 2020, locuința a fost închiriată pentru perioada 01 aprilie 2020 – 31 mai 2020, cu plata unei chirii lunare de 2 000 MDL, în total 4 000 MDL. Iar, prin acordul adițional din 20 mai 2020 la contractul de locațiune din 20 martie 2020, aceeași locuință a fost închiriată pentru perioada 20 mai 2020 – 01 octombrie 2020, cu plata unei chirii lunare de 2 000 MDL, în total 12 000 MDL.

68. Deopotrivă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție observă că, potrivit ordinelor de încasare a numerarului nr. 2GSP-6100 din 02 septembrie

2019, nr. OGUJ-0200 din 01 octombrie 2019, nr. DE2S-7100 din 05 noiembrie 2019, nr. 84N3-Q100 din 06 februarie 2019, nr. C7TC-3200 din 03 martie 2020, nr. L805-4100 din 08 aprilie 2019, nr. 7BK9-S100 din 19 aprilie 2019, nr. KT8S-S100 din 08 mai 2019, nr. B8M7-5100 din 03 iunie 2019, nr. BVD0-5100 din 01 iulie 2019, nr. N14U-8100 din 09 ianuarie 2020 se confirmă achitarea impozitului pe venit aferent operațiunilor de predare în posesie și folosință a bunului imobil nr. YYY (vol. I, f.d. 83-93).

69. Totodată, conform extrasului din ordinul nr. 418ef din 24 septembrie 2020 al Inspectoratului General al Poliției, a fost încetat raportul de muncă al funcționarului public Veaceslav Ozimoc, începând cu 29 septembrie 2020, în temeiul art. 38 alin. (1) lit. c) din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016, în legătură cu acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie și conform art. 38 alin. (1) lit. e) din aceeași lege, din motive de sănătate, în cazul stabilirii incapacității sale de a exercita funcția publică cu statut special (vol. I, f.d. 227).

70. Potrivit răspunsului Direcției managementului resurse umane a Inspectoratului General al Poliției nr. 34/3-433 din 31 ianuarie 2022, în perioada 01 decembrie 2018 – 28 septembrie 2020, Veaceslav Ozimoc a beneficiat de indemnizație pentru închirierea spațiului locativ în mărime de 36 333,33 MDL (vol. I, f.d. 143).

71. Invocând neexecutarea hotărârii din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău, făcând uz de remediul intern reglementat de Legea nr. 87/2011, Veaceslav Ozimoc a depus prezenta acțiune împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău, Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Oleg Ungureanu, solicitând constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii nr. 3-1152/2009 din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău, pentru perioada 22 iulie 2019 – 11 decembrie 2020, repararea prejudiciului material în sumă de 154 790 MDL, ce constă din plata pentru chirie, precum și repararea prejudiciului moral estimat la suma de 17 000 MDL, dar și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 8 000 MDL.

72. Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin hotărârea din 17 iunie 2021, a admis parțial acțiunea lui Veaceslav Ozimoc și a constatat faptul încălcării dreptului acestuia la executare în termen rezonabil a hotărârii nr. 3-1152/2009 din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău, încasând din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Veaceslav Ozimoc prejudiciul material cauzat

în sumă de 154 790 MDL, pentru perioada 11 iulie 2014 – 11 decembrie 2020, prejudiciul moral în sumă de 3 000 MDL și cheltuielile de judecată în mărime de 3 000 MDL, în total 160 790 MDL. În rest, a respins acțiunea ca neîntemeiată (vol. I, f.d. 100, 108-118).

73. În susținerea soluției adoptate, prima instanță a constatat că, Consiliul municipal Chișinău nu a executat documentul executoriu nr. 3-1152/2009 din 11 mai 2009 emis de Curtea de Apel Chișinău, iar în consecință Veaceslav Ozimoc nu a putut beneficia efectiv de succesul obținut în cadrul litigiului privind asigurarea sa și a familiei sale cu un spațiu locativ, conform prevederilor legale în vigoare. Cu referire la încasarea prejudiciului material, instanța a stabilit că conform contractelor de locațiune și ordinelor de încasare a numerarului privind achitarea impozitului pe venit aferent operațiunilor de predare în posesie și folosință a bunului imobil, Veaceslav Ozimoc a suportat cheltuieli pentru închirierea imobilelor pentru perioada 11 iulie 2014 – 11 decembrie 2020.

74. Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 14 iunie 2023, a admis apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a casat integral hotărârea din 17 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și a pronunțat o hotărâre nouă, prin care a respins acțiunea lui Veaceslav Ozimoc ca neîntemeiată (vol. I, f.d. 232-242).

75. În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că Veaceslav Ozimoc și-a pierdut dreptul de a pretinde executarea hotărârii judecătorești pe perioada solicitată, datorită încetării raporturilor de muncă survenite prin demisia acestuia.

76. Efectuând controlul judiciar al deciziei din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău și al hotărârii din 17 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea materială și a dat o apreciere eronată raporturilor litigioase, iar drept consecință greșit a ajuns la concluzia netemeiniciei pretențiilor lui Veaceslav Ozimoc.

77. Instanța de recurs reiterează că, la 11 mai 2009, Curtea de Apel Chișinău a emis hotărâre prin care a obligat Consiliul municipal Chișinău să-i acorde lui Veaceslav Ozimoc și membrilor familiei sale spațiu locativ. Însă, această hotărâre nu a fost executată până la data înaintării acțiunii în instanță – 11 decembrie 2020, fapt recunoscut și de reprezentantul pârâtului.

78. Este relevant că, prin prisma art. 120 din Constituția Republicii Moldova, hotărârile judecătorești definitive și irevocabile sunt obligatorii și executorii pentru

toate autoritățile și persoanele. Obligația statului de a asigura executarea unei hotărâri irevocabile constituie o garanție esențială a principiului supremației legii și a securității raporturilor juridice.

79. La caz, se atestă că, în cadrul procedurii de executare au fost întreprinse multiple tentative în vederea determinării Primăriei și Consiliului municipal Chișinău să execute hotărârea din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău, asigurându-l pe Veaceslav Ozimoc cu spațiu locativ. Însă, aceste acțiuni nu s-au soldat cu succes, autoritatea publică locală invocând ca temei de neexecutare lipsa spațiului locativ liber în raza mun. Chișinău, fapt generat de procesul de privatizare a fondului de locuințe, ceea ce a redus substanțial imobilele cu destinația locativă aflate în proprietatea municipală precum și absența fondurilor necesare pentru construcția spațiilor locative în vederea executării hotărârilor judecătorești privind asigurarea cu spațiu locativ a creditorilor urmăritori.

80. Neexecutarea hotărârii din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău nu poate fi tratată ca un simplu fapt administrativ ori ca o problemă strict pecuniară între părți. Aceasta ridică o problemă structurală, care ține de respectarea principiului securității raporturilor juridice, consacrat de Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, Constituția Republicii Moldova și reflectat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

81. Prin principiul securității raporturilor juridice se înțelege că hotărârile judecătorești definitive și irevocabile trebuie să producă efecte reale și obligatorii; executarea lor într-un termen rezonabil este parte integrantă a autorității și eficacității actului jurisdicțional. Tergiversarea sau refuzul de a executa astfel de hotărâri transformă protecția jurisdicțională într-o garanție pur formală și subminează esența dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 § 1 CEDO.

82. Jurisprudența Curții Europene (a se vedea, printre altele, hotărârile în cauzele *Hornsby c. Greciei* și *Burdov c. Rusiei*) subliniază că statul nu poate invoca dificultăți administrative sau financiare ca motiv de neexecutare a obligațiilor stabilite prin hotărâri judecătorești definitive; astfel de justificări ar anula eficiența căilor de atac și ar face dreptul la acces la justiție iluzoriu. În consecință, autoritățile publice au obligația de a asigura măsuri concrete pentru executarea hotărârilor, nu doar de a relata despre dificultăți.

83. În același sens, art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție protejează dreptul la respectarea bunurilor, iar jurisprudența Curții Europene a consacrat că o creanță stabilită printr-o hotărâre judecătorească definitivă reprezintă un „bun” în sensul Convenției (*Străin și alții c. României*, § 38).

84. Neexecutarea unei hotărâri definitive înlătură, în fapt, efectele autorității de lucru judecat (*res judicata*), periclitând securitatea raporturilor juridice și determinând o ingerință disproporționată în dreptul la proprietate și la creanțe recunoscute (art. 1 Protocol nr. 1 la Convenție). Chiar dacă hotărârea a stabilit un drept, inacțiunea autorităților face ca acest drept să rămână neprotejat efectiv.

85. Astfel, neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută de legislație, și în special Legea nr. 87/2011. Or, în plan intern, art. 2 alin. (1) din Legea nr. 87/2011 instituie răspunderea patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin neexecutarea sau executarea cu întârziere a hotărârilor judecătorești. Răspunderea are caracter obiectiv, nefiind condiționată de vinovăția autorităților.

86. Din acest considerent, instanța consideră neîntemeiată concluzia Curții de Apel Chișinău privind netemeinicia pretențiilor reclamantului Veaceslav Ozimoc, din motiv că acesta și-a pierdut dreptul de a pretinde executarea hotărârii judecătorești pe perioada solicitată, datorită încetării raporturilor de muncă survenite prin demisia acestuia.

87. Or, hotărârea din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău a consacrat în mod expres obligația administrației publice locale Chișinău de a-l asigura pe Veaceslav Ozimoc și membrii familiei acestuia cu spațiu locativ. Această obligație are forță obligatorie și se bucură de autoritatea de lucru judecat, neputând fi reexaminată sau limitată prin interpretări ulterioare. Iar, obiectul prezentei acțiuni nu vizează perioada ulterioară încetării raporturilor de muncă, ci acoperă exclusiv perioada cât reclamantul a fost efectiv angajat în organele poliției. În această perioadă, dreptul său la spațiu locativ era deplin recunoscut și trebuia executat întocmai. Faptul că ulterior Veaceslav Ozimoc a demisionat nu poate retroactiv anula drepturile sale deja dobândite și nici obligația statului de a executa hotărârea pe perioada de referință.

88. A accepta contrariul ar echivala cu a admite că un debitor al obligației stabilite printr-o hotărâre judecătorească poate invoca evenimente ulterioare pentru a eluda executarea, ceea ce ar aduce atingere principiului securității raporturilor juridice și ar lipsi reclamantul de protecția efectivă a drepturilor sale consacrate.

89. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justificată alegația că, din cauza neexecutării de către Primăria și Consiliul municipal Chișinău a hotărârii din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost obligați să acorde lui Veaceslav Ozimoc spațiu locativ, ultimul a fost nevoit să

închirieze spații locative pentru a-și asigura condițiile minimale de trai și exercitarea dreptului său la locuință.

90. La capitolul dat, instanța de recurs consideră pertinent faptul că, în perioada 11 iulie 2014 – 01 decembrie 2018, între Sofia Pașa, în calitate de locator și Veaceslav Ozimoc, în calitate de locatar, au fost încheiate cinci contracte de locațiune a apartamentului nr. XXX, cu un quantum fix al chiriei lunare în mărime de 2 000 MDL. Iar, începând cu 01 decembrie 2018, Veaceslav Ozimoc a încheiat cu Elena Casapu, în calitate de locator, contracte de locațiune a imobilul nr. YYY, cu un quantum fix al chiriei lunare în mărime de 2 000 MDL.

91. Pornind de la principiile enunțate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție urmează să analizeze în ce măsură cheltuielile suportate de reclamant cu titlu de chirie se află într-o legătură directă și cauzală cu neexecutarea hotărârii din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău.

92. Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că reclamantul a încheiat succesiv contracte de locațiune, pentru a-și asigura un spațiu locativ adecvat, în perioada în care autoritățile publice locale erau obligate să-i pună la dispoziție o locuință conform titlului executoriu. Aceste contracte nu au fost contestate de către pârâți sub aspectul autenticității sau al caracterului lor executoriu.

93. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că cheltuielile lunare de 2 000 MDL, pe întreaga durată a raporturilor de muncă ale reclamantului în cadrul Inspectoratului General al Poliției, reprezintă o consecință directă a inacțiunii intervenienților accesorii de a executa obligația de a-l asigura pe reclamant cu spațiu locativ. Or, aceste sume nu ar fi fost suportate de către reclamant dacă hotărârea judecătorească ar fi fost executată.

94. A susține contrariul ar echivala cu a exonera autoritățile de consecințele juridice ale propriei omisiuni, transferând asupra reclamantului întreaga povară financiară a neexecutării. Or, atât legea națională (Legea nr. 87/2011), cât și standardele CEDO consacră principiul reparării integrale a prejudiciului cauzat prin neexecutare.

95. În aceste condiții, instanța de recurs constată că reclamantul are dreptul la compensarea sumelor achitate pentru chirie pe perioada neexecutării hotărârii din 11 mai 2009, întrucât acestea constituie un prejudiciu patrimonial cert, actual și cuantificabil. Probele administrate la dosar confirmă fără echivoc faptul că Veaceslav Ozimoc a suportat efectiv cheltuieli pentru închirierea unui spațiu locativ, ca urmare a neexecutării hotărârii judecătorești definitive prin care autoritățile publice locale au fost obligate să-i acorde locuință. Existența și caracterul legal al

raporturilor de locațiune sunt pe deplin dovedite, iar cheltuielile aferente nu pot fi puse la îndoială.

96. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că prejudiciul patrimonial trebuie raportat la întreaga perioadă de referință cât reclamantul a fost angajat în organele poliției, întrucât doar această perioadă se circumscrie obligației stabilite prin hotărârea judecătorească irevocabilă raportată la Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, Legea privind funcționarul public cu statut Special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016 și Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 646/2018.

97. Cu toate acestea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță în mod eronat a încasat din contul statului prejudiciul material integral cauzat lui Veaceslav Ozimoc prin neexecutarea hotărârii din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău pentru perioada 01 decembrie 2018 – 28 septembrie 2020, conform contractelor de locațiune și recipiselor.

98. Or, în acest sens, se impune de menționat faptul că, la 13 iulie 2018, a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 646/2018, prin care a fost aprobat Regulamentul cu privire la modul de achitare a indemnizației pentru închirierea spațiului locativ funcționarilor publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Prin pct. 11 al acestui Regulament a fost instituit pentru prima dată un mecanism formalizat de compensare, condiționat de existența contractului de locațiune și supus unor plafoane maxime.

99. Până la intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 646/2018, legislația specială nu conținea o procedură detaliată de compensare a chiriei. Totuși, art. 46 din Legea nr. 288/2016, dar și Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012 garantau funcționarilor publici cu statut special dreptul de a fi asigurați cu spațiu locativ, iar această obligație revenea statului în mod direct, imediat și necondiționat, inclusiv prin intermediul autorităților administrației publice locale.

100. La caz, începând cu 01 decembrie 2018, reclamantul a început să beneficieze efectiv de mecanismul de compensare prevăzut de Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 646/2018 și, conform răspunsului Direcției managementului resurse umane a Inspectoratului General al Poliției nr. 34/3-433 din 31 ianuarie 2022, în perioada 01 decembrie 2018 – 28 septembrie 2020, Veaceslav Ozimoc a beneficiat de indemnizație pentru închirierea spațiului locativ în mărime de 36 333,33 MDL (vol. I, f.d. 143).

101. Respectiv, suma solicitată de reclamant cu titlu de reparare a prejudiciului material pentru perioada 01 decembrie 2018 – 28 septembrie 2020 urmează a fi diminuată corespunzător cu valoarea indemnizației efectiv primite de la angajator în mărime de 36 333,33 MDL. Această deducere se impune întrucât compensația acordată are aceeași natură juridică și urmărește același scop – acoperirea cheltuielilor de locațiune, iar cumularea integrală a ambelor prestații ar genera o dublă reparare.

102. La capitolul dat urmează a fi reiterat că, prin prisma pct. 11 din Regulament, indemnizația lunară se acordă pentru contractele înregistrate, dar nu poate depăși valoarea de referință stabilită pentru calcularea salariilor angajaților din sectorul bugetar, pentru anul în curs, respectiv: 1 500 MDL pentru 2019 și 1 750 MDL pentru 2020. Această limitare reprezintă un plafon legal și o condiționare expresă a dreptului la compensare, stabilită în mod previzibil pentru toți funcționarii publici cu statut special.

103. Astfel, din răspunsul Direcției managementului resurse umane a Inspectoratului General al Poliției nr. 34/3-433 din 31 ianuarie 2022, raportat la contractele de locațiune și recipisele prezentate de reclamant, se constată că, pentru perioada 01 decembrie 2018 – 28 septembrie 2020, acesta a suportat cheltuieli pentru locațiunea spațiului locativ ce au depășit indemnizația pentru închirierea spațiului locativ primită în baza Regulamentului. Or, conform probelor administrate de reclamant, chiria lunară care a plătit-o pentru spațiul locativ în perioada 01 decembrie 2018 – 28 septembrie 2020 a fost de 2 000 MDL, ceea ce constituie 44 000 MDL per toată perioada (44 de luni x 2 000 MDL per lună).

104. Completul de judecată reține că simpla acordare a indemnizației prevăzute de Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 646/2018 nu poate conduce la exonerarea totală a statului de obligația de a asigura reclamantului spațiu locativ, așa cum a fost stabilit prin hotărârea judecătorească irevocabilă din 11 mai 2009. Indemnizația plătită este plafonată prin acte normative subsecvente și, în mod obiectiv, nu a acoperit integral cheltuielile reale de închiriere suportate de reclamant.

105. În aceste condiții, diferența dintre chiria efectiv plătită și indemnizația limitată la plafoanele legale nu poate fi pusă pe seama reclamantului, întrucât aceasta ar lipsi de efect hotărârea irevocabilă a instanței și ar submina principiul autorității lucrului judecat. Reclamantul nu poate fi prejudiciat printr-o reglementare ulterioară care restrânge compensația doar la anumite limite bugetare, câtă vreme obligația statului de a-i asigura locuință era deja consacrată în mod definitiv și obligatoriu printr-o hotărâre judecătorească.

106. A refuza compensarea acestor cheltuieli ar echivala, în esență, cu neexecutarea hotărârii judecătorești definitive prin care autoritatea era obligată să asigure reclamantului o locuință. Or, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului consacră dreptul la un proces echitabil, care include nu doar accesul la o instanță, ci și dreptul la executarea efectivă a hotărârilor judecătorești. În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că lipsirea unei hotărâri de efectivitate transformă dreptul recunoscut într-un simplu enunț formal (a se vedea *Burdov c. Rusia*, § 34).

107. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că obligația statului de a asigura reclamantului spațiu locativ, consacrată prin hotărârea judecătorească irevocabilă din 11 mai 2009, este independentă de mecanismele ulterioare de compensare introduse prin Hotărârea Guvernului nr. 646/2018. Orice prevedere normativă ulterioară care limitează cuantumul indemnizației lunare nu poate diminua obligația deja stabilită de instanță, iar cheltuielile efectiv suportate de reclamant pentru chirie rămân integral compensabile.

108. Această concluzie se fundamentează pe principiul autorității lucrului judecat și pe principiul securității raporturilor juridice: o reglementare ulterioară nu poate prejudicia drepturile deja recunoscute printr-o hotărâre judecătorească definitivă. În lipsa acestei compensări integrale, hotărârea instanței ar fi privată de efectul său practic și ar fi transformată într-un formalism, ceea ce contravine jurisprudenței CEDO referitoare la executarea efectivă a hotărârilor.

109. În aceste circumstanțe, singura formă rezonabilă și echitabilă de exercitare a obligației statului, pentru neexecutarea hotărârii din 11 mai 2009, este compensarea cheltuielilor de chirie dovedite prin contractele de locațiune și recipisele de plată.

110. Instanța de recurs reține că, în absența unui mecanism normativ specific, unica modalitate prin care statul putea asigura respectarea dreptului consacrat reclamantului era acoperirea integrală a cheltuielilor efectiv suportate. Orice altă soluție ar echivala cu recunoașterea faptului că autoritățile pot profita de propria culpă (principiul *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*), ceea ce este inadmisibil într-un stat de drept.

111. Singura modalitate rezonabilă și echitabilă de exercitare a obligației statului, pentru neexecutarea hotărârii din 11 mai 2009, este compensarea cheltuielilor efectiv suportate de reclamant pentru închirierea spațiului locativ, deducând suma indemnizației primite deja de la angajator. Orice altă soluție ar

echivala cu acceptarea că autoritățile pot profita de propria neîndeplinire a obligațiilor, ceea ce este inadmisibil într-un stat de drept.

112. În aceste circumstanțe, instanța urmează să stabilească cuantumul concret al prejudiciului material cauzat reclamantului prin neexecutarea hotărârii din 11 mai 2009 și care urmează a fi compensat din bugetul de stat.

113. Analizând contractele de locațiune și recipisele de plată aflate la dosar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, începând cu data de 11 iulie 2014, reclamantul Veaceslav Ozimoc a suportat un prejudiciu material în sumă totală de 154 790 MDL, în legătură cu închirierea spațiului locativ, care este rezultat direct și cauzat de neexecutarea hotărârii judecătorești irevocabile din 11 mai 2009. Însă, din această sumă urmează a fi dedusă indemnizația în sumă de 36 333,33 MDL, primite de la angajator în baza Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 646/2018.

114. Respectiv, instanța de judecată urmează să compenseze lui Veaceslav Ozimoc, din bugetul de stat, prejudiciul material rămas în sumă totală de 118 456,67 MDL, reprezentând cheltuielile efectiv suportate pentru închirierea spațiului locativ începând cu 11 iulie 2014 până la 01 octombrie 2020, conform probelor administrate de reclamant (contractele de locațiune și recipiselor), dată care corelează și cu încetarea raporturilor de muncă a lui Veaceslav Ozimoc în organele poliției. La caz, prejudiciul material are efect direct al neexecutării hotărârii judecătorești irevocabile din 11 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău. Iar, soluția dată respectă principiul securității raporturilor juridice și autoritatea hotărârilor judecătorești, asigurând efectivitatea drepturilor reclamantului consacrate prin hotărârea definitivă.

115. În contextul de mai sus, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că instanța de apel a reținut în mod eronat că Veaceslav Ozimoc și-ar fi pierdut dreptul de a pretinde executarea hotărârii judecătorești pronunțate la 11 mai 2009 de Curtea de Apel Chișinău, ca urmare a încetării raporturilor sale de muncă prin demisie.

116. Or, conform extrasului din ordinul nr. 418ef din 24 septembrie 2020 al Inspectoratului General al Poliției, raportul de muncă al funcționarului public Ozimoc Veaceslav a încetat începând cu 29 septembrie 2020, în temeiul art. 38 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 288/2016, ca urmare a acumulării vechimii în muncă care conferă dreptul la pensie, și conform art. 38 alin. (1) lit. e) din aceeași lege, din motive de sănătate, în contextul stabilirii incapacității sale de a exercita funcția publică cu statut special.

117. La caz, obiect al examinării, în esență, l-a constituit verificarea faptului dacă Veaceslav Ozimoc întrunește condițiile de a-i fi compensat prejudiciul material suportate pentru închirierea spațiului locativ ca efect al neexecutării hotărârii judecătorești irevocabile, anume pe perioada când acesta era angajat în organele poliției. Aspectul privind repararea presupusului prejudiciu material sub forma compensării cheltuielilor pentru chiria spațiului locativ după încetarea raporturilor de serviciu nu constituie obiectul de examinare în prezenta cauză, fiind în afara limitelor cu care a fost investită instanța să soluționeze prezentul litigiu.

118. Cu referire la pretenția reclamantului Veaceslav Ozimoc privind încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, a prejudiciului moral, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recurentul nu a contestat în această parte hotărârea primei instanțe, respectiv nu a formulat critici cu privire la cuantumul despăgubirilor morale stabilite de Judecătoria Chișinău, sediul Centru. Prin urmare, instanța nu este în drept să examineze legalitatea și temeinicia acestei soluții. Potrivit principiului disponibilității și al efectului devolutiv al recursului, instanța de recurs examinează doar aspectele expres invocate în recurs.

119. În lipsa unei contestații exprese din partea recurentului cu privire la suma acordată cu titlu de satisfacție pentru prejudiciul moral, hotărârea primei instanțe se prezumă legală și temeinică în această privință, iar instanța de recurs nu poate proceda la reanalizarea din oficiu al acesteia sub aspectul cuantumului prejudiciului moral.

120. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că, în cadrul judecării cauzei civile, participanților la proces le-au fost create condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art. 6§1 CEDO.

121. Curtea Europeană cu referire la art. 6§1 CEDO amintește că, potrivit jurisprudenței sale constante, hotărârile judecătorești trebuie motivate astfel încât să indice de o manieră suficientă motivele pe care se fondează.

122. Implicit, instanța de recurs a punctat doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze, ceea ce este admisibil prin prisma jurisprudenței CtEDO (a se vedea cauza *García Ruiz vs Spania* (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, § 26; *Moreira Ferreira vs Portugalia* (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, § 84).

123. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității admiterii recursului declarat de Veaceslav Ozimoc, cu casarea integrală a deciziei din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău

și casarea parțială a hotărârii din 17 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea prejudiciului material și pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi de admitere parțială a acestei pretenții.

124. În conformitate cu art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. b), alin. (3) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Veaceslav Ozimoc.

Casează integral decizia din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău și parțial hotărârea din 17 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, adoptate în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Veaceslav Ozimoc împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Oleg Ungureanu, cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care:

Admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Veaceslav Ozimoc împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Oleg Ungureanu, cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încasează de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficul lui Veaceslav Ozimoc, născut în data de 10 iulie 1979, IDP 0980402224878, domiciliat pe str. YYY, suma de 118 456,67 (o sută optsprezece mii patru sute cincizeci și șase de lei 67 bani) MDL cu titlu de reparare a prejudiciului material cauzat pentru neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-1152/2009 din 11 mai 2009.

În rest, se respinge pretenția cu privire la repararea prejudiciului material, ca fiind neîntemeiată.

În rest, se menține hotărârea din 17 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Oxana Parfeni